

uglavnom u tri pravca: reproduktivnom, umjetničko-staralačkom i znanstvenom. Na svim tim područjima njegova rada bio je pokojni Albe Vidalković ispred svih naših crkvenih glazbenika.

o. J. R.

EKUMENSKO NASTOJANJE

Shema o ekumenizmu. Rasprava o predloženoj shemi »o ekumenizmu« započela je na drugom zasjedanju koncila a nastavit će se na trećem. Ta je shema razdijeljena na četiri poglavlja. Najprije su principi katoličkog ekumenizma, nadalje je nauka da Crkva mora biti jedna i jedina, a zatim razlaganje o odnosu katolika s nekatolicima, uloga nekatoličkih Crkava u posvećenju i spasavanju ljudi. Posebno je značajno drugo poglavlje u kojem se govori kako treba već postojeću povezanost među kršćanima dovesti k cilju potpunog jedinstva po obnovi Crkvenog života, međusobnom kontaktu, biblijskom pokretu, liturgijskoj obnovi, laičkom apostolatu i socijalnoj djelatnosti. Posebno su preporučeni zajednički molitveni sastanci kršćana različitih konfesija. Izuzeto je sudjelovanje u Euharistiji. Osim pitanja odnosa katolika s drugim kršćanima posebno je obrađeno pitanje odnosa katolika sa Židovima. Istaknuto je da ne treba zaboraviti da Krist po tijelu potječe od židovskog naroda. Izričito se osuđuju sve vrste progona Židova u prošlosti i sadašnjosti. (Klerusblatt 1964, 3, 41—42).

Ekumenski institut. U sklopu katoličkog bogoslovskeg fakulteta na sveučilištu u Tübingenu osnovan je institut za ekumenska pitanja. Direktor mu je prof. Hans Küng, koncilski stručnjak i auktor knjige »Koncil i sjedinjenje« (Der Sonntag 1964, 9, 7).

Pravoslavni časopisi. Može se sasvim očigledno zapaziti da pravoslavni časopisi kod nas u zadnje vrijeme sve više posvećuju pažnju ekumenskom nastojanju i problemima religioznog života kod katolika. Tako npr. u članku dra C. Draškovića (»Bogoslovlje«, Beograd, god. VI, br. 1-2) o pretstojećem svepravoslavnom saboru ima nekoliko vrlo interesantnih konstatacija. Tu se, među ostalim, kaže da prigodom svepravoslavne konferencije na Rodu g. 1961. »nitko nije ništa više ili drukčije rekao... od onoga što imaju običaj da kažu papa ili rimokatolički biskupi« (str. 1). Tu također stoji: »Pitanje kalendara uopšte i pitanje vremena proslavljanja Uskrsa pozdravio bi ceo pravoslavni svet. Velika bi stvar bila ako bi se omogućilo da ceo hrišćanski svet istovremeno proslavlja sve svoje velike zajedničke praznike« (str. 5-6). U istom svesku štampan je prikaz Zbornika teološkog fakulteta u Ljubljani s konačnom ocjenom: »Za žaljenje je samo što zbog svoga jezika ne može biti pristupačan širem krugu čitalaca« (str. 82). Jednako je i prikaz knjige što ju je izdao Sv. Zbor za istočnu Crkvu pod naslovom »Oriente catolico« veoma povoljan: »Knjiga je veoma korisna... Ovaj opis je veoma instruktivan. Jugoslavija je naročito s pažnjom i erudicijom prikazana. Data je ukratko i istorija pravoslavne Crkve« (str. 82-84). Sedmo godište istog časopisa (g. 1963) ima također nekoliko zanimljivih prikaza katoličkih publikacija.

O reviji »Bogoslovska Smotra« što je izdaje Rikt, bogoslovski fakultete u Zagrebu tu je rečeno: »Pozdravljajući ponovnu pojavu Bogoslovske Smotre naša je želja da ona nastavi sa svojim redovitim izlaženjem i tako pruži svoj doprinos opštoj hrišćanskoj teološkoj nauci na našem jezičnom području« (str. 85). U prikazu zbornika »Mysterium Kirche« (Salzburg 1962), koji je nekoliko puta tu nazvan da je »standardno djelo«, čitamo: »Ako se ima u vidu da i na sadašnjem vatikanskom koncilu stoji u prvom planu tema Crkve, da je tu istu temu pred pravoslavne teologe postavila Svepravoslavna konferencija na Rodosu, onda je razumljiv i odziv teologa i njihova želja za konačnim rešenjem ovoga najkrupnijega pitanja savremenog hrišćanskog sveta« (str. 86). U prikazu zbornika »Le millenaire du mont Athos 963-1963« što su ga izdali benediktinci u Chevetogne naglašeno je da monasi tog samostana »žive po tipiku pravoslavnog monaštva i služe službu Božju obično na crkvenoslavenskom jeziku po pravoslavnim bogoslužbenim knjigama« (str. 87) i upotrebljavaju »časoslovac koji je štampan u Beogradu« (str. 88). — Na poseban način časopis »Pravoslavni misionar« (Beograd) nastoji sve više među pukom proširiti ideju o zbližavanju svih kršćana. Tako u drugom ovogodišnjem broju (str. 90-94) donosi opširan opis susreta dvaju »najviših jerarha« pape Pavla VI i patrijarha Atenagore I (o. J. R.).

Ekumenski sastanak u Odesi. Izvršni odbor Ekumenskog vijeća Crkava sastao se prvi put na teritoriju Sovjetskog Saveza u Odesi 10-14. II o. g. S tog sastanka izraženo je priznanje II Vatikanskome koncilu što je izglasao konstituciju o sv. liturgiji, posebno što je tu naglašeno središnje uskršno otajstvo, važnost propovijedi i živog jezika. Nadalje je izražena radost što je u posljednje vrijeme došlo do kontakta među Crkvama među kojima ga do sada nije bilo. U 3. točki komunikea s posebnim zadovoljstvom se govori o susretima »u Jeruzalemu i Rimu« (Orbis catholicus 1964, 7, 333—336).

Zajedničkim silama. Anglikanci i katolici u Ugandi formirali su zajedničko vijeće kojem je na čelu jedan katolički biskup. Svrha je tog vijeća rješavanje zajedničkih problema i promicanje zajedničkih interesa (Kirchenz, für das B. Hild. 1964, 7, 2).

Sekretarijat za jedinstvo. U biskupiji Metz (Francuska) organizirao je biskup Msgr Schmitt dijecezanski sekretarijat za jedinstvo kršćana u svrhu što uspješnijeg rada na tom polju (Kirchenz, für das B. Aachen 1964, 6, 11).

Sudjelovanje kod bogoslužja. Kod posvećenja biskupa episkopalne Crkve u katedrali sv. Trojstva u Newarku (SAD) prisustvovalao je i katolički biskup John Dougherty i sudjelovao u procesiji klera na početku obreda (Catholic Herald 1964, 24, 14, 10).

Anglikanci i katolici. Odnosi između anglikanaca i katolika bivaju sve to povoljniji. Dan prije nego što je Sv. Otac otputovao u Palestinu imenovao je komisiju koja će ispitati odnose između engleske Crkve i Rima. U Jeruzalemu, 6. I o. g., primio je Papa anglikanskog jeruzalemskog nadbiskupa. Novi apostolski delegat u Engleskoj I. Cardinale preuzeo je dužnost 20. I u wesminsterskoj katedrali. Tu je uz sve katoličke biskupe bio prisutan i lični delegat primasa anglikanske Crkve F. Crack i anglikanski biskup M.

Stockhood. Četiri dana iza toga posjetio je apost. delegat anglikanskog primasa u njegovoj rezidenciji (Orbis catholicus 1964, 7, 337).

Svi kršćani zajedno. Prvi put u povijesti Južne Afrike sastali su se predstavnici svih kršćanskih konfesija. Tu je bilo nekoliko hiljada pripadnika svih rasa i vjera. Na počasnoj tribini bilo je 96 vodećih ličnosti. Među njima je bio jedan katolički nadbiskup, jedan anglikanski biskup, nekoliko kapetana armije spasa, dapače je bila i jedna zaređena žena. Svi prisutni bili su povezani jednom vjerom u utjelovljenje Sina Božjega. O toj temi govorio je katolički nadbiskup Durban. Zajedničkim molitvama i pjesmama prisutni su nastojali izraziti zajedničku želju za jedinstvom (Kirche und Leben 1964, 6, 3).

Dijelovi istoga lanca. Kad je Pavao VI primio 25. I o. g. u audijenciju članove diplomatskog kora, izrazio se o svom putu u Sv. Zemlju da je njegov zagrljaj s patrijarhom Atenagorom pokušaj da se ponovo povežu dva dijela jednog istog lanca koji je prekinut, a nije trebao biti prekinut (Der Sonntag 1964, 6, 20).

Simbol zblizavanja. Marokanski kralj Hasan II nadjenio je svojoj najmlađoj kćeri ime Marija. To je opravdao ovako: »U Koranu i u Evandelju je označeno da je ime Marija blagoslovljeno. To je ime majke Kristove koje je drago kršćanima i muslimanima. Ovim činom dajem izražaj nadi da će ovo biti zalag naše čežnje za bratstvom među svima koji priznaju Boga i ljudsko dostojanstvo« (Ibid.).

BIBLIJSKI POKRET

Cijena Biblije kroz povijest. U srednjem vijeku trebalo je dati čitavo imanje da se nabavi jedna Biblija. U 14. st. trebalo je za Bibliju platiti vrijednost kao danas za jedno auto, u 15. st. kao za tri televizora, početkom 16. st. kao za frižider. Luterova štampana Biblija iz g. 1534. zapadala je kao danas motocikl. U Njemačkoj se danas Biblija može nabaviti za vrijednost jedne karte za kazalište (5 DM) a Novi Zavjet za vrijednost kutije cigara (2 DM). (Pravoslavni misionar 1964, 2, 78).

Biblijski kurs. U Lausanni (Švicarska) održava se tečaj Starog Zavjeta na kojem drže predavanja židovski, katolički i protestantski docenti (Kirchenz. für das B. Hildesheim 1964, 6, 2).

Biblijsko bdjenje. Uredba o sv. bogoslužju (br. 35, 4) određuje da se »u predvečeri većih svetkovina... promiče sveta služba Božje riječi«. Prigodom mlade Mise našeg suradnika o. Ignacija Vugdelije (15. III o. g.) u Fribourgu, Švicarska, večer prije održano je takovo biblijsko bdjenje koje je na sve prisutne ostavilo izvanredan učinak. Čitanja su probrana iz Sv. Pisma Staroga i Novog Zavjeta u vezi s 1. nedj. Muke i mladom Misom o Kristovoj žrtvi i svećeništvu a pjevana su u našim tradicionalnim napjevima. Iza čitanja pjevale su se svete pjesme a na koncu je bila molitva. Prije svakog čitanja i pjevanja bilo je kratko tumačenje i poticaj na hrvatskom, francuskom i njemačkom jeziku. Kod bdjenja kao i kod mlade Mise sutradan sudjelovalo je u ekumenskom duhu i nekoliko protestanata. Župnik i tamošnji svećenici izrazili su nam mnogo puta divljenje nad našom bogatom liturgijskom tradicijom (o. J. R.).